

# Chuyện Bạ Bè

## Võ Tấn

Ở cái đất có tiếng về nắng đi vào lịch sử “nắng như rang và gió như phan” vừa mới lên thành phố còn ngổn ngang trăm mối. Ông trời cũng bất thường không chán đang nắng chan chan tự dung bùng bùng đổ mưa, lạ hơn là vừa mưa vừa nắng đột ngột làm ngày ta trở tay không kịp.

Tôi đi xin đính chính cái giấy khai sinh cho thằng Út để làm hồ sơ dự thi Tốt Nghiệp, lỗi do cán bộ cơ sở “ghi nhầm” nên phải lên tận thành phố đến Sở Tư Pháp mà xác nhận. Con tôi tên Nguyễn Thị Minh, là con trai nhưng giấy khai sinh gốc hồi làm ở thị trấn lại ghi “Nguyễn Thị Minh”, chữ lót “Thị” cái dấu (.) bút mực cũ kỹ nó lan đậm ra rõ mồn một. Ôi thật là rắc rối chỉ một dấu chấm (.) mà không dám tẩy đành phải đi xin cấp có thẩm quyền xác nhận rõ là chuyện lạ. Lên tới phố rồi chẳng biết đường đi nước bước, trời đang nắng ừn ừn kéo mây làm tôi quỳnh quáng, chợt nhớ man máng còn có thằng bạn cũ ở làng nay làm việc trên sở Địa chính có nhà ở phố bên dò hỏi nhờ nó tư vấn giúp.

Tôi ngồi như ông tượng với ly nước lọc trên bàn phòng khách nhà Tư Sinh, một phòng khách sang trọng đầy ắp rượu Tây, rượu Tàu chưng bày trong tủ kính nhưng tẻ nhạt lạnh lẽo. Những thứ đồ trang trí chẳng thích hợp với tôi, từ cái gạt tàn thuốc cho đến tranh ảnh, đèn trần không gợi nhớ chút gì kỷ niệm miền quê, nó xa lạ hoàn toàn với lối sống dân dã.

Mưa xối từng đợt rồi rạc có gió hắt, ngoài đường phố trong mưa nhiều người ướt sũng vì không chịu trú, dường như họ đã quen với thường ngày xuôi ngược trước áp lực công việc nơi thành phố thời tiết hơi kỳ cục này. Tôi sốt ruột đợi chiếc kim giờ cái đồng hồ treo tường lệch qua từng vạch. Tư Sinh vẫn chưa về. Cô vợ Tư Sinh thay cho tôi ly nước lọc. Mưa cứ như vô tình, nắng cứ tự nhiên khiêu khích, làm tôi hụt hẫng nghĩ về tình bạn của thời kinh tế thị trường bon chen xáo trộn thật phức tạp và tôi quyết định “dợt lệ” ra đường.

Chiều hôm đó tôi đến tận cơ quan hỏi thăm phòng làm việc Tư Sinh, theo sự hướng dẫn của cô nhân viên tôi gặp đang đi dưới tiền sảnh. Tôi leo từng bậc thang lên đến lầu ba, một anh cán bộ nữa ngồi trong phòng gần chỗ cầu thang lộ đầu qua cửa sổ:

- Ông kia . Tìm ai?. - Tôi đến bên cửa chính chào các vị đang cúi đầu vào máy vi tính:
- Dạ cho tôi gặp Tư Sinh. - Chẳng thấy người nào đứng lên, tôi chỉ nghe:
- Đi phía bên phải phòng số...

Tôi vừa bước đi vài bước thì có người trong phòng...bước ra. Dáng người mập ú, lùn tịt nai nịt chỉnh tề nhưng cứ cúi cúi cái đầu vừa đi vừa lầm nhẫm, cái dáng dấp phi con người ấy làm tôi không nhận ra Tư Sinh nữa vì mười mấy năm trời không chạm mặt nhau nhưng nhờ cái...cái tay kỷ niệm thời thơ ấu, tôi gọi:

- Tư Sinh, Sinh phải không?

Tư Sinh ngược lên nhìn chăm chăm, cách nhau chừng 3 thước Tư Sinh lật đật rút cặp kiềng trên túi áo đeo vào rồi hỏi:

- Ai vậy cà? - Tao. Nguyễn Thi Ba làng Ma Nương

- Có việc gì không ? – Sinh vừa nói vừa bước tới đưa cái tay còn nguyên vẹn ra, tôi vội nắm bằng hai tay, cái lạnh từ bàn tay của Tư Sinh truyền qua hai tay tôi run run, cái tay tật Sinh vòng đẳng sau đít. Sinh rút tay lại rồi mời:

- Vào uống nước

Tôi như một thần dân lạc vào triều đình. Tư Sinh đem cho tôi một ly nước lọc bằng cái ly thủy tinh trắng trắng giống như lúc ở nhà vợ Sinh tiếp tôi, lạnh ngắt.

- Lâu ngày gặp ông uống tí rượu nghe. – Sinh nói nghe có chút tình mà tôi thì ái ngại từ lúc mới gặp, vì hai thân phận bè bạn có khoảng cách nên tôi im lặng. Sinh đứng lên, đẩy chiếc ghế xa chỗ ngồi kéo học bàn lấy lên chai rượu, tôi không đọc được rõ là loại gì nhưng thấy cái chai lạ chữ Tây, dường như đã khai dỡ. Sinh lấy hai cái ly có chân đặt lên bàn rồi rót. Cái màu nâu nâu chảy xuống ly buồn buồn.

- Làm tí cho biết? – Sinh nói và đẩy ly rượu về phía tôi...

Lần đầu tôi lên thành phố chỉ vì công chuyện “rắc rối khai sinh”, gặp mưa, gặp nắng bất đắc dĩ gặp thẳng bạn cũ, thứ tình cảm bạn bè với nhau khi lên “voi” lúc xuống “chó” cùng chia ngọt đắng ở đời, không bà con họ hàng ruột rà máu mủ đôi khi cũng giả tạo nữa. Tình bạn quý mến thân thiện cái thuở hàn vi mà giờ này giữa tôi và Tư Sinh như đã dần tan ra, bởi cái màu đen đúa được nguy trang chắc lọc từ công nghệ hiện đại của Tây của Tàu. Từng giọt rượu tình cảm mời nhau đắng chát chảy chậm chậm buồn buồn từ họng chai nơi cái tay còn nguyên vẹn của Sinh nồng lên mùi ngai ngái, tôi chỉ nhấp môi để biết thế nào là rượu tình rượu bạn.? Ngoài kia trời đang mưa, đang nắng hai con người lơ lửng, Tư Sinh tiếp tôi không mấy nồng ấm của người bạn cũ.

Khi rời phòng làm việc của Tư Sinh trong đầu tôi hiện bao ý nghĩ về “một tình bạn” chẳng biết còn hay đã mất thời cuộc đã đổi thay!

\*\*\*

Hồi học phổ thông hai đứa thân nhau vì nghèo lại cùng làng, cùng lớp. Ngày Rằm và Mồng Một người làng hay cúng chuối bánh ở ngoài sân (sau này lớn lên nghe mẹ nói cúng cô hồn, tôi thấy sợ) Sinh hay rủ tôi bò vào nấp sẵn bờ rào chờ chủ nhà quay lưng là cởi áo lừa hết, trộm xong rủ cả nhóm chần bò ra Gò ăn. Tôi nhớ nhất cái ngày Sinh bị mất một bàn tay, không phải do ăn trộm đâu nhé. Hậu quả của chiến tranh đó, ai cũng biết những loại vũ khí nằm im dưới đất là tai họa nhưng cái tuổi lên mười, nhà nghèo đi học về phải ra đồng chần bò thì đủ thứ trò chơi nguy hiểm. Lật đá moi đất đồng tìm để đá nhau chơi, tôi lượm được một “cục nửa màu xanh, nửa màu vàng”. Sinh bảo đập lấy vàng đem đi bán, vàng có rất nhiều tiền.! Tôi không cho để đem về hỏi người lớn. Nhưng người anh trai Sinh cùng đi chần bò chung đã nhìn thấy hai đứa cãi nhau...

Nhà Sinh nhận chần rẽ bò của vài người trong làng, thật ra là của bà con họ hàng nhà Sinh gọi cho thêm tiền công nên cả hai anh em cùng đi chung với lũ trẻ chúng tôi. Tôi chần chỉ một đôi bò cày và con bò nái mẹ mua làm vốn để dành khi tôi vào Đại học. Hôm đó Sinh đánh nhau với nhóm xóm Gò nên tụi nó tách ra chần riêng chỉ còn mình tôi đi chung với anh em nhà Sinh. Sinh gọi anh trai đến bảo tôi đưa cái “cục vàng” anh ấy xem, ngắm nghía rồi vung tay lên định ném. Sinh nhào tới giật tay áo “cái cục vàng” rớt xuống đất, Sinh cầm lên bỏ chạy. Tôi và anh trai Sinh đứng kêu lên “Lựu đạn...Lựu đạn đó. Mày đập nó nổ chết tan xác nghe con”. Sinh không nghe cứ cầm đầu cầm cổ chạy như sợ có người giành lại, Sinh chui xuống một cái hố bom nấp, cái hố sâu lút đầu người lớn rộng hơn mười mấy mét, trời nắng nên khô ráo. Tôi gọi Sinh không trả lời. Tiếng anh trai Sinh kêu “Sinh ơi đừng đập không phải vàng đâu” vừa dứt thì một tiếng nổ “Đ...ùng...” đất đá bay lên mù mịt từ miệng hố bom. Tôi và anh trai Sinh vừa chạy vừa khóc đến nơi thì Sinh bất tỉnh, bàn tay trái nát bét. Tôi ôm Sinh khóc nó còn mở mắt nhìn tôi rất thương hại, anh trai Sinh về làng kêu người lớn. Người lớn nói đó là đạn M79 của Mỹ.

Năm cuối phổ thông của thời bao cấp, bạn bè hay chọc “Sinh cánh cụt” vì bàn tay trái của Sinh chỉ còn hai ngón áp út. Ngoài tôi ra Sinh không thân với bạn nào cả, rất mặc cảm nhưng Sinh lại có tính tự cao ý mình học khá, dù đi chần bò nhưng gia đình Sinh rất vững kinh tế. Thời bao cấp gia đình nào có cha mẹ, anh chị làm cán bộ nhà nước thì còn có bữa cơm trắng, lít mắm, ký đường chứ dân thường có nhà đói không đủ gạo nấu cháo. Nhà Sinh toàn người của nhà nước nên còn có tiêu chuẩn phân phối, đôi khi Sinh coi thường bè bạn nghèo khó ra mặt, buổi trưa nó xách cà-mèn cơm đi ăn riêng sợ lũ bạn xin thức ăn.

Riêng tôi là người làng ngày ngày cùng đến trường cùng về chung ngõ có lúc tôi cũng thấy Sinh khan khác. Kỳ thi Đại học năm đó, xét lý lịch gia đình tôi... “không tốt”. Một số bạn nữa rút đuôi đuôi. Có nhiều người cho đến bây giờ đi đưa con lên giảng đường Đại học, thêm được làm sinh viên mà chẳng có cơ hội, đôi khi buồn buồn nhớ lại chỉ than thở “thời thế, thế thời, thời phải thế!”.

Sinh không đậu được Đại học nhưng được xét lý lịch ba đời “cực kỳ tốt”, ông anh của Sinh làm tới chức Chủ tịch Huyện nên Sinh cũng vào làm việc ở một cơ quan hành chính cấp Huyện. Sống lâu lên lão làng, những năm cuối thế kỷ 20 nền kinh tế thị trường phát triển, Sinh lập gia đình mua được vài suất đất giá ưu đãi, mua đi bán lại kiếm tiền dễ như trúng số. Sinh được thăng chức và trở lên Tỉnh làm việc. Thành phố quy hoạch Sinh xây nhà kín cổng cao tường, bạn bè dưới quê có dịp lên chẳng đứa nào dám mơ. Chỉ có tôi là thằng “liều mạng” dẫn cái xác nghèo hèn dân dã tìm “Sinh cánh cụt”.

\*\*\*

Môn thi cuối kỳ thi Tốt nghiệp Trung Học Phổ Thông còn 90 phút của buổi chiều nay tan trường. Lần này hai cha con lên Thành phố, không nhờ vả Tư Sinh việc gì cả, ba ngày qua cha con tôi ở nhà trọ không đến nỗi nào. Nghĩ tới bạn bè, tôi muốn tranh thủ giờ tan trường đưa thằng Út ghé nhà Tư Sinh thăm lại người bạn thuở chăn bò cùng đi ăn trộm chuối.

Định tới nhà Tư Sinh hẹn trước báo suất cơm tối nhưng buổi trưa nay trời đang nắng chan chan thì vài ụn mây kéo về bầu trời thành phố điều hành rồi bỗng dưng chỗ thì mưa chỗ thì nắng thật lạ đời. Người đi đường vội vã dạt vào hè phố, vào quán nước, theo quán tính tôi chui tọt vô cà phê phố Hồn Quê

Tôi lại nhớ hồi tháng trước chuyện lần đầu lên phố: Mưa xối từng đợt rồi rạc bởi có gió hắt, ngoài đường phố trong mưa nhiều người ướt sũng vì không chịu trú, như họ đã quen với thường ngày xuôi ngược trước áp lực công việc nơi thành phố này. Tôi sốt ruột đợi chiếc kim giờ cái đồng hồ treo tường lệch qua từng vạch. Sinh vẫn chưa về. Cô vợ thay cho tôi ly nước lọc. Mưa cứ như vô tình chẳng hiểu, tôi hệt hẳn nghĩ về tình bạn của thời kinh tế thị trường thật phức tạp và tôi đã quyết định “đốt” ra đường mang theo ý nghĩ vu vơ.

Thêm vài người nữa vào quán, người uống cà phê giờ này chắc không phải vì rồi rồi để nhâm nhi thưởng thức. Nhìn quanh khách cả phê, họ cũng tâm trạng lo lắng vì cơn mưa phá hỏng cuộc mưu sinh. Thói quen người thành thị hôm nay hình như điều kiện ngồi quán cà phê là để trốn tránh, đợi chờ hoặc giải quyết vấn đề thường nhật tiện nhất. Thế cũng hay, ở phố xá nhà nào có thêm một vị khách “không mời mà đến” sẽ làm mất trật tự sinh hoạt trừ những kẻ đến nhà của sếp không cần phải mời! Giờ này chạy đến ngồi thơm trong nhà Tư Sinh lần nữa chắc không tiện nhưng bạn cũ lâu lâu mới có dịp thật khó nói. Phiền. Tốt nhất là “A lô. Rảnh thì đến quán...mình đang chờ”. Okê!. Bây giờ điện thoại di động các vị khách kêu reo reo.

Ngồi một mình lơ đãng trong quán cà phê phố Hồn Quê cách nhà Tư Sinh vài chục thước. Quán không mấy sang trọng, đơn giản tái tạo chòi tranh dưới mấy hàng cau thẳng đứng, gió cứ lác lác mà tôi cảm thấy ấm cúng hơn ngồi đợi ở nhà Sinh. Ly cà phê đen đặc quánh từng giọt nặng nề rơi, không biết người chủ quán đã trải qua khâu pha chế chuyên nghiệp hay anh cũng đã từng mên vị đời đắng chát nên tài tình thế. Từng giọt. Từng giọt đen ngòm thùng thẳng rơi nhẹ nhàng xuống cái ly thủy tinh trong suốt, thò cái muỗng khuấy lên vài nhíp đã sủi bọt, nhìn nó thấy cả tình người đậm đặc trong một vài thao tác biến thành bong bóng. Người ta nói cà phê Hồn Quê ngon là ở cái khâu điều luyện ấy, từng giọt rơi chưa nếm đã biết...

Tôi lục lại số máy của Sinh. Đây rồi “Sinh cánh cụt” số 09....3456. Ok. Tiếng nhạc cài chờ “I love....” lặp lại lần nữa rồi “tut..tut...tut....”. Cái thằng này chắc lại bận họp hành gì đây! Tôi nhìn đồng hồ đã hơn 11 giờ 31 phút.

Tôi gọi lại lần nữa “thuê bao quý khách vừa gọi hiện thời không liên lạc được...”